

Obsah

Předmluva	5
1 Úvod do toxikologie	7
1.1 Definice jedu	8
1.2 Historie toxikologie.....	9
1.3 Toxikologické pojmy	12
1.4 Druhy intoxikací.....	16
1.5 Specializované oblasti toxikologie.....	17
2 Klasifikace toxických látek	23
2.1 Závislost toxického účinku na dávce	25
2.2 Toxicita a její vyjádření.....	26
2.3 Hygienické limity	29
3 Metody zjišťování toxicity chemických látek	33
3.1 Testy <i>in vitro</i> a <i>in vivo</i>	33
3.2 Toxikologické testy na laboratorních zvířatech	34
3.3 Epidemiologické studie	36
3.4 Predikční metody – <i>in silico</i>	36
3.5 Ekotoxikologické biotesty.....	37
4 Účinky toxických látek	39
4.1 Přímý toxický účinek	40
4.2 Biochemický účinek	40
4.3 Imunotoxický účinek.....	43
4.4 Mutagenní účinek	43
4.5 Karcinogenní účinek	45
4.6 Teratogenní účinek.....	46
5 Faktory ovlivňující toxický účinek chemických látek	49
5.1 Dávka a expozice	49
5.2 Brány vstupu toxických látek do organismu	50
5.3 Chemické a fyzikální vlastnosti toxických látek	51
5.4 Organismus a jeho stav	51
5.5 Selektivní toxicita.....	52
6 Osud toxických látek v organismu.....	55
6.1 Absorpce.....	55
6.1.1 Absorpce dýchacím ústrojím	56
6.1.2 Absorpce trávicím ústrojím.....	57
6.1.3 Absorpce kůží	59
6.2 Distribuce	60
6.3 Biotransformace	62
6.3.1 Příklady biotransformace některých alkoholů	65
6.4 Exkrece.....	66
7 Toxické látky v životním prostředí	69
7.1 Perzistentní organické polutanty	69
7.1.1 Polycyklické aromatické uhlovodíky.....	71

7.1.2	Polychlorované bifenylly	72
7.1.3	Dioxiny	73
7.1.4	Pesticidy	75
7.2	Toxické kovy	77
7.2.1	Rtuť	79
7.2.2	Olovo	81
7.2.3	Kadmium	81
7.3	Významné plynné toxické látky	83
7.3.1	Těkavé organické látky	86
8	Znečištění vod	89
8.1	Významné toxické látky ve vodách	90
8.1.1	Primární znečištění	90
8.1.2	Sekundární znečištění	94
8.1.3	Znečištění pitné vody	95
8.2	Novodobé toxické látky ve vodách	98
9	Legislativa ochrany vod	101
9.1	Seznam vybraných právních předpisů ochrany vod	103
9.2	Hodnocení jakosti povrchových a podzemních vod	103
10	Právní předpisy pro zacházení s toxickými látkami	107
10.1	Český chemický zákon	107
10.2	Nařízení REACH	108
10.3	Systém GHS	109
10.4	Systém CLP	111
11	Chemické havárie	113
11.1	Přeprava toxických látek	114
11.2	Označování nebezpečných látek	116
11.2.1	UN kód, Kemlerův kód	116
11.2.2	Systém DIAMANT	118
11.2.3	HAZCHEM kód	120
11.2.4	Číslo CAS	120
11.3	Bezpečnostní značky	121
	Příloha č. 1	123
	Příloha č. 2	127
	Literatura	131